

J. E. MARCIA

James E. Marcia je klinický a vývojový psycholog

Definice – Teorie ego identity

Identitou rozumíme prožívání toho, čím jedinec je, ať už jako individuum nebo jako člen lidského společenství. V rámci sociální psychologie existuje několik přístupů k jejímu zkoumání. Všechny se však shodují v tom, že identita jednotlivce se vyvíjí v konkrétním kulturním a sociohistorickém kontextu.

Identitu jedince lze posuzovat jako

proces - sebepoznávání a konstrukce spolu s hledáním a zvnitřňováním osobní ideologie

obsah – uvědomované charakteristiky, kterými se jedinec odlišuje a které má společné s ostatními

Stavy identity podle J. E. Marcii operacionálně definoval teoretické konstrukty Eriksona (krize a závazek) tak, aby ověřil jejich předpokládané vzájemné vztahy. Podnítil tím další empirický výzkum.

Přeformuloval a doplnil Eriksonovu teorii.

Pro styl formování identity je podle něj důležitá:

1. krize – pochybnosti o rodiči definovaných hodnotách
2. závazek – výběr osobních cílů a hodnot

rozlišuje 4 stavy identity:

1. difuzní – před vyvíjením identity
2. předčasné uzavření – převzaté hodnoty
3. moratorium – zkoumání alternativ
4. dosažení identity – stabilní systém závazků

		Závazky identity	
		přítomné	nepřítomné
Krize identity	přítomná	dosažení identity	moratorium identity
	nepřítomná	předčasné uzavření identity	difuznost identity

Identita je pak relativně stabilním výsledkem osobního vývoje

Oblasti psychologie – Psychoanalýza: vývojová, poradenská, klinická psychologie

Oblast jevů – ego identita – vývoj a formování: poruchy, formování identity

Vymezení identity osobnosti – vnitřní stejnost a kontinuita sebe a jiných: organizace sebevímání

Marcia předpokládá, že identita je relativně stabilním výsledkem osobnostního vývoje.

Očekávané je následující pořadí stavů identity: od difuze přechod k předčasnému uzavření zvnitřňením vnějších předepsaných standardů. Dále prožívání krize v moratoriu a vyřešení krize dosažením stabilní identity.

Zdroje:

HAYES, Nicky. Základy sociální psychologie. Vyd. 3. Praha: Portál, 2003.

HEWSTONE, Miles a Wolfgang STROEBE. Sociální psychologie: moderní učebnice sociální psychologie. Praha: Portál, 2006.

https://www.researchgate.net/profile/Viera-Bacova/publication/309320985_Identita_v_socialni_psychologii/links/58c02ee992851cbfd30bbe60/Identita-v-socialni-psychologii.pdf